

Серія
„Спортивна наука в особах, документах, бібліографії”

СОЛОМОНКО
ВАСИЛЬ ВАСИЛЬОВИЧ

Життєвий шлях та
науково-педагогічна діяльність

Біобібліографічний покажчик

Укладач Ірина Свістельник

УДК 796.071:016:929

ББК 75+91.9

С 60

Серія
„Спортивна наука в особах, документах, бібліографії”
Започаткована 2010 року

Соломонко В. В.: життєвий шлях та науково-педагогічна діяльність :
біобібліогр. покажч. / уклад. Ірина Свістельник. – Л. : [б. в.], 2015. – 11 с.

До біобібліографічного покажчика увійшли короткі відомості про життєвий шлях, громадську роботу, науково-педагогічну діяльність та друковані видання провідного науковця Василя Васильовича Соломонка.

© Свістельник І., 2015

Народився 1 червня 1927 року в селі Буштино Тячівського району Закарпатської області. Закінчив Кооперативний технікум (1946) та Львівський державний інститут фізичної культури (1951). 1953 року прийнятий до Львівського державного інституту фізичної культури на посаду викладача, а згодом старшого викладача кафедри спортивних ігор.

З 1960 до 1965 року очолював кафедру спортивних ігор, з 1965 року – старший викладач кафедри. Заслужений тренер УРСР (1966), кандидат педагогічних наук (1974), доцент, суддя національної категорії. Брав участь у змаганнях різного рівня, семінарах тренерів з футболу. За плідну науково-дослідну роботу (допомогу В. С. Келлеру у випробуванні і наданні консультацій з розробки методичних і спортивних телеметричних систем на базі спеціальної лабораторії інституту) отримав подяку керівництва ЛДІФК.

Звільнився 17 листопада 1975 року у зв'язку з обранням на посаду завідувача кафедри фізичного виховання Львівського державного зооветеринарного інституту.

2006 року повернувся на посаду професора кафедри теорії і методики фізичного виховання Львівського державного університету фізичної культури.

Звільнився 1 квітня 2015 року у зв'язку із виходом на пенсію.

Соломонко В. В. – перший в Україні науковець, який захистив дисертацію з тематики футболу. Завдяки його науковим дослідженням зареєстровані показники частоти пульсу під час календарного матчу футболістів вищої ліги із застосуванням телеметрії: він розробив методику реєстрації рухових і техніко-тактичних дій футболістів під час тренувань і змагань, виокремив градацію психічного напруження тренувальних вправ з фізичної і техніко-тактичної підготовки футболістів за показниками частоти пульсу.

Керував комплексною науковою групою з навчально-методичного забезпечення команди „Карпати” (Львів), був членом наукової групи з навчально-методичного забезпечення збірних команд Радянського Союзу з футболу, членом науково-методичної ради Федерації футболу України, головою Федерації футболу Львівської області, головою методичної ради з фізичного виховання ВНЗ Львівщини, заступником голови методичної ради з фізичного виховання аграрних вузів України.

Перший фахівець з футболу України, якому було присвоєно вчене звання професора (1991), заслужений працівник фізичної культури і спорту України.

За високі спортивні заслуги внесений до книги „500 найпошанованіших громадян міста Львова”.

Наукові праці В. В. Соломонка:

1957:

1. Соломонко В. В. Ефективні засоби боротьби нападаючих проти посиленних систем захисту противника у футболі / В. В. Соломонко // Тези доп. XI наук. конф., присвяч. підсумкам наук.-дослід. роботи за 1956 рік. – Львів, 1957. – С. 52-53.

1961:

2. Соломонко В. В. Бокораш с мячом. Большие футболисты из маленького поселка закарпатских плотогонов / В. В. Соломонко // Спортивные игры. – 1961. – № 9. – С. 9.

1962:

3. Соломонко В. В. Добрий початок / В. В. Соломонко // Львівсільмашовець. – 1962. – № 27. – 4 лип.
4. Соломонко В. В. Можливості ще є / В. В. Соломонко // Львівсільмашовець. – 1962. – № 35. – 29 серп.
5. Соломонко В. В. Мета – класс „Б” / В. В. Соломонко // Львівсільмашовець. – 1962. – № 7. – 4 лют.
6. Соломонко В. В. Хорошее подспорье / В. В. Соломонко // Футбол. – 1962. – № 10. – 11 марта. – С. 2.

1963:

7. Соломонко В. В. Организация тренировочного процесса по футболу в коллективах физической культуры промышленных предприятий г. Львова / В. В. Соломонко // Тез. докл. XVIII конф. по итогам науч.-исслед. работы преподавателей ин-та за 1963 год. – Львов, 1963. – С. 52–53.

1964:

8. Соломонко В. В. Футбол на Львовщине за 60 лет / В. В. Соломонко // Тез. докл. XIX конф. по итогам науч.-исслед. работы преподавателей ин-та за 1964 год. – Львов, 1964. – С. 59–60.

1966:

9. Соломонко В. В. Как передвигаться вратарю / В. В. Соломонко // Спортивные игры. – 1966. – № 9.
10. Соломонко В. В. Планування учбово-тренувальної роботи з футболу в колективах фізичної культури промислових підприємств / В. В. Соломонко // Тези доп. XX конф. по підсумках наук.-дослід. роботи викл. ін-ту за 1965 рік. – Львів, 1966. – С. 102–106.

1968:

11. Соломонко В. В. Подкат / В. В. Соломонко // Спортивные игры. – 1968. – № 3.
12. Келлер В. С. Особенности двигательной активности спортсменов в вариативных конфликтных ситуациях / В. С. Келлер, В. П. Козицкий, В. В. Соломонко // Приборы и методы в спортивной тренировке и эксперименте : материалы Всесоюз. науч.-метод. конф. – Л., 1968.

1970:

13. Соломонко В. В. Новобранцам футбола / В. В. Соломонко. – К. : Здоров'я, 1970. – 99 с.
14. Келлер В. С. Некоторые особенности двигательной активности футболистов высшей квалификации / В. С. Келлер, В. В. Соломонко // Методические разработки по проблемам подготовки сборных команд УССР к V Спартакиаде народов СССР 1971 года. – К., 1970. – № 1. – С. 25–32.
15. Келлер В. С. Рекомендации по методам контроля за степенью тренировочных нагрузок футболистов с регистрацией ритма сердечной деятельности и степени психической напряженности / В. С. Келлер, В. В. Соломонко. – М., 1970.
16. О двигательной активности спортсменов в вариативных конфликтных ситуациях единоборств и игр / В. С. Келлер, В. П. Козицкий, Л. В. Сайчук, В. В. Соломонко // Теория и практика физической культуры. – 1970. – № 6.

1972:

17. Соломонко В. В. Двухканальный электронный нейхронометр / В. В. Соломонко, В. М. Ходукин // Электроника и спорт – III : тез. докл. Всесоюз. науч.-техн. конф. – М., 1972. – Ч. 2. – С. 68.
18. Соломонко В. В. Модель атаки / В. В. Соломонко // Спортивные игры. – 1972. – № 10.

19. Келлер В. С. Некоторые особенности двигательной активности футболистов высшей квалификации / В. С. Келлер, В. В. Соломонко // Метод. разраб. по проблемам подготовки сборных команд Украинской ССР к V Спартакиаде народов СССР 1971 года. – К., 1970. – № 1.

1973:

20. Соломонко В. В. Интенсификация двигательной активности футболистов высшей квалификации : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 130004 „Теория и методика физического воспитания и спортивной тренировки” / Василий Васильевич Соломонко ; ВНИИФК. – М., 1973. – 23 с.

1981:

21. Соломонко В. В. Єдиноборства у футболі / В. В. Соломонко. – К. : Здоров'я, 1981. – 88 с.

1985:

22. Соломонко В. В. Физическая подготовка футболиста : метод. разраб. для самост. занятий студ. / В. В. Соломонко. – Львов, 1985. – 16 с.

1986:

23. Соломонко В. В. Индивидуальная тренировка футболиста : метод. разраб. для студ., занимающихся самостоятельно и в секциях футбола вузов / В. В. Соломонко. – Львов : [б. и.], 1986. – 20 с.
24. Соломонко В. В. Тренировка вратаря в футболе / В. В. Соломонко. – К. : Здоров'я, 1986. – 128 с.

1992:

25. Соломонко В. В. Розвиток творчості в спортивних іграх : метод. вказівки для викладачів, тренерів, громадських інструкторів і студ. / В. В. Соломонко, О. В. Соломонко. – Л. : ЛЗВІ, 1992. – 48 с.
26. Соломонко В. В. Міні-футбол : метод. рек. для студ. / В. В. Соломонко, А. А. Прохоров, О. В. Соломонко. – Л. : ЛПІ, 1992. – 29 с.

1994:

27. Чекас В. Д. Розвиток спритності у навчально-тренувальних заняттях з футболістами груп спортивного відділення : метод. рек. / В. Д. Чекас, В. В. Соломонко. – Л. : ЛДТЕІ, 1994. – 28 с.

1995:

28. Соломонко В. В. Функціональна проба з адекватним навантаженням футболістів / В. В. Соломонко, О. В. Соломонко // Роль фізичної культури в здоровому способі життя : матеріали I Міжнар. наук.-практ. конф. – Л., 1995. – Ч. 1. – С. 138–139.
29. Соломонко В. В. Ведення гри без м'яча у сучасному футболі : метод. рек. для тренерів, футболістів різного віку і кваліфікації / В. В. Соломонко, Г. А. Лисенчук, О. В. Соломонко. – К. : Олімпійська література, 1995. – 12 с.
30. Соломонко В. В. Побудова навчально-тренувальних занять з міні-футболу з урахуванням їхнього змісту і спрямованості : метод. рек. / В. В. Соломонко, Г. А. Лисенчук, О. В. Соломонко. – К. : Олімпійська література, 1995. – 36 с.

1996:

31. Соломонко В. В. Військово-фізична підготовка козаків Запорізької Січі / В. В. Соломонко, О. В. Соломонко // І чужому научайтесь... : зб. наук. пр. з нагоди 50-ліття кафедри іноземних мов ЛАВМ ім. С. З. Гжицького. – Л., 1996. – С. 273–279.
32. Соломонко О. В. Творчість у спортивних іграх / О. В. Соломонко, В. В. Соломонко // Сучасні проблеми розвитку теорії та методики спортивних і рухливих ігор : тези доп. Всеукр. наук.-практ. конф., присвяч. 50-літтю ЛДІФК. – Л., 1996. – С. 31–32.

1997:

33. Соломонко В. В. Олімпійський футбол / В. В. Соломонко, О. В. Соломонко // Футбольному клубу „Україна” – 90 років : матеріали конф., присвяч. 90-річчю ФК „Україна”. – Л., 1997. – С. 16–18.

34. Соломонко В. В. Футбол : підруч. для студ. вузів фіз. виховання і спорту / В. В. Соломонко, Г. А. Лисенчук, О. В. Соломонко. – К. : Олімпійська література, 1997. – 287 с., іл.
35. Соломонко О. В. Вдосконалення латентності у футболістів / О. В. Соломонко, В. В. Соломонко // Сучасні проблеми розвитку теорії та методики спортивних і рухливих ігор : тези I Всеукр. наук.-практ. конф. – Л., 1997. – С. 34–35.
36. Соломонко О. В. Побудова мікроциклів тактичного спрямування для футболістів високої кваліфікації у змагальному періоді / О. В. Соломонко, В. В. Соломонко // Футбольному клубу „Україна” – 90 років : матеріали конф., присвяч. 90-річчю ФК „Україна”. – Л., 1997. – С. 14–15.
37. Соломонко О. В. Творчість у руховій діяльності людини / О. В. Соломонко, В. В. Соломонко // Роль фізичної культури в здоровому способі життя : матеріали III Всеукр. наук.-практ. конф. – Л., 1997. – С. 68.

1998:

38. Соломонко В. В. Олімпійський футбол : метод. посіб. / В. В. Соломонко, Г. А. Лисенчук, О. В. Соломонко. – К. : Олімпійська література, 1998. – 64 с.
39. Соломонко В. В. Розвиток ігрової творчості у футболістів : метод. посіб. / В. В. Соломонко, Г. А. Лисенчук, О. В. Соломонко. – К. : Олімпійська література, 1998. – 56 с.

2005:

40. Соломонко В. Футбол : підручник / В. Соломонко, Г. Лисенчук, О. Соломонко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – К. : Олімпійська література, 2005. – 294 с.

2007:

41. Соломонко В. В. Футбол : навч.-метод. посіб. для тренерів і гравців дитячо-юнацького та аматорського футболу / В. В. Соломонко, Й. Г. Фалес, Б. В. Хоркавий. – Л. : [б. в.], 2007. – 134 с.

2009:

42. Соломонко В. В. Словник футбольної термінології : метод. посіб. / Соломонко Василь Васильович, Соломонко Олександр Васильович. – Л. : [б. в.], 2009. – 35 с.

43. Соломонко В. В. Історія Львівського хокею // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту : наук. моногр. / за ред. С. С. Єрмакова. – Х., 2009. – № 2, ч. 2. – С. 75 – 87.

2011:

44. Соломонко В. Футбол у школі : посіб. для вчителів шкіл / Василь Соломонко – К. : Рада, 2011. – 293 с.

2012:

45. Соломонко В. Навчання футболістів падінням / Соломонко В., Соломонко О., Соломонко А. // Здоров'я, фізичне виховання і спорт в умовах сьогодення : зб. пр. наук.-практ. конф. – Хмельницький, 2012. – С. 32 – 35.

46. Вправи, ігри та розваги у вільний час : метод. посіб. / Соломонко В. В., Лісенчук Г. А., Соломонко О. В., Соломонко А. О. – К. : [б. в.], 2012. – 125 с.

47. Короткий словник міні-футбольної (футзальної) термінології : метод. посіб. / Соломонко Василь Васильович, Якимишин Ігор Дмитрович, Соломонко Олександр Васильович, Кузьменко Василь Васильович, Братусь Володимир Іванович. – Л. : [б. в.], 2012. – 43 с.

48. Сучасний стан і прогноз розвитку українського футболу / В. В. Соломонко, О. В. Соломонко, О. В. Капустін, А. О. Соломонко // Гуманітарно-виховні процеси, тенденції і перспективи вищої професійної освіти : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. : зб. наук. пр. – Д., 2012. – Вип. 4. – С. 283 – 287.

2013:

49. Соломонко В. В. Теоретико-методичні аспекти підготовки футболістів : метод. посіб. / Соломонко В. В., Соломонко О. В., Соломонко А. О. – [Б. м.] : [б. в.], 2013. – 91 с.
50. Соломонко В. В. Золоті сторінки зелено-білої легенди / Соломонко В. В. // Карпати. – 2013. – № 1 (688). – С. 4 – 5.
51. Соломонко В. В. Їх ніколи не забудуть / Соломонко В. В. // Карпати. – 2013. – № 2 (689). – С. 6 – 7.
52. Соломонко В. В. ЛДУФК привітав зелено-білих / Соломонко В. В. // Спортивка. – 2013. – № 12 (961). – С. 10.

2014:

53. Футбол у школі : посіб. для вчителів і школярів / Соломонко В. В., Лісенчук Г. А., Соломонко О. В., Пилипенко В. О. – 2-ге вид., перероб. і допов. – К. : Навчальний друк, 2014. – 296 с. – ISBN 978-966-611-958-5.
54. Соломонко В. В. Футбол : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / В. В. Соломонко, Г. А. Лісенчук, О. В. Соломонко. – 3-тє вид., перероб. і допов. – К. Олімпійська література, 2014. – 304 с.

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

**СОЛОМОНКО
ВАСИЛЬ ВАСИЛЬОВИЧ**

*Життєвий шлях та
науково-педагогічна діяльність
Бібліографічний покажчик*

Укладач – Ірина Свістельник